

ESKİŞEHİR
SANAYİ
ODASI

HAYALLER ESKİŞEHİR ZİRVESİ

Sürdürülebilir bir
Eskişehir için...

100
CUMHURİYETİMİZİN YÜZÜNCÜ YILI

Hayaller Eskişehir Zirvesi

Sürdürülebilir bir Eskişehir için ...

SONUÇ RAPORU

Tarih

15 Eylül 2023

Yer

Eskişehir Sanayi Odası

Yürütücü – Proje Koordinatörü

Eskişehir Sanayi Odası (ESO)

Eskişehir Genç İş Adamları Derneği (ESGiAD)

Zirve Ortakları

Hayaller Eskişehir Zirvesi Eskişehir Sanayi Odası (ESO) ve Eskişehir Genç İş Adamları Derneği (ESGiAD) ortaklığında, Eskişehir’de bulunan 30 kurumsal genç inisiyatif paydaş olarak davet edilerek planlanmıştır. Davet edilen sivil toplum kuruluşları içerisinde katılım sağlayanlar aşağıda paylaşılmıştır. Hayaller Eskişehir Zirvesi’ne dahil olan ve katkı sunan tüm paydaşlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz.

1. TOBB Eskişehir Genç Girişimciler Kurulu
2. TOBB Eskişehir Kadın Girişimciler Kurulu
3. ARİNKOM
4. ETTOM
5. GENÇ MÜSiAD Eskişehir
6. Genç ASKON Eskişehir
7. ESMİAD (Eskişehir Müteşebbis İş Adamları Derneği)
8. Makine Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi
9. Elektrik Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi
10. Jeoloji Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi
11. Mimarlar Odası Eskişehir Şubesi
12. Eskişehir Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası
13. Genç KADEM Eskişehir
14. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezi
15. Eskişehir Tepebaşı Belediyesi Gençlik Merkezi
16. JCI Eskişehir
17. AIESEC Eskişehir
18. ESTÜ Çevre ve Sürdürülebilirlik Kulübü

Kapsam

Bir şehirde yaşayan insanlar için belki de en önemli vizyon sürdürülebilir bir kent hayal etmektir. Eskişehir gibi genç, dinamik ve yüksek potansiyellere sahip bir şehirde sürdürülebilir bir kentleşme hedeflemek için genç fikirlere, hayallere, ideallere ve ayağı yere basan projelere ihtiyaç vardır. Bu amaç doğrultusunda Eskişehir'in gençleriyle beyin fırtınası yaratmak hedefiyle tasarlanan "**Hayaller Eskişehir Zirvesi**" aşağıdaki maddeler çerçevesinde planlanmıştır.

- **Hayaller Eskişehir Zirvesi**, sürdürülebilir bir Eskişehir için kentin tüm ilgili sivil toplum kuruluşlarını ve gençlik organizasyonlarını bir araya getirerek gelecek vizyonu çizmek ve oluşturulacak sinerjiyle bu vizyonu hayata geçirecek fikirleri geniş katılımlı bir platformda ortaya koymayı hedeflemektedir.
- Etkinlik tamamen Eskişehir için yaratıcı genç fikirlerin ortaya çıkması amacıyla tasarlanmıştır.
- Tüm kurumların gençlik yapıları tarafından sunulan fikirler karşılıklı saygı ve paylaşım temelli olmuştur. Detaylardan daha çok gençlerimizin Eskişehir'den beklentileri konuşulmuştur. Sunulacak fikirler özgürce dile getirilmiş ve eleştirel bir yaklaşım kesinlikle söz konusu olmamıştır.
- Eskişehir Sanayi Odası ve ESGİAD önderliğinde şehirdeki tüm kurumsal genç oluşumların iş birliğinde geliştirilmiş olan bu çalışma, şehrin ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel anlamda faaliyet gösteren aktörlerini ve sivil toplum kuruluşlarını bir araya getirmektedir.
- Düzenlenen zirvede tüm katılımcılar belirli tematik alanlarda, sürdürülebilir bir Eskişehir vizyonu için hayallerini, fikirlerini ve somut projelerini paylaşmışlardır.
- Karşılıklı ve yoğun bir etkileşim içinde yapılan sunumlar etkinlik sonunda ortak bir Sonuç Bildirisi'nde toplanmış ve kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Zirve dahilinde ele alınan ana temalar, küresel anlamda tanınan ve Birleşmiş Milletler tarafından tanımlanan **Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları** çerçevesinde belirlenmiştir ve burada yer alan başlıklardan esinlenilmiştir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları temel olarak yoksulluğun sona erdirilmesi, çevrenin

korunması, iklim krizine karşı önlem alınması, refahın adil paylaşımı ve toplumsal barışı hedeflemektedir.

Toplumların refahını artırmak, gezegenimizi korumak ve ekonomik büyümeyi sürdürülebilir hale getirmek amacıyla bir dizi önemli konuyu ele alan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, hayata geçirilecek olan bu çalışmada Eskişehir özelinde işlenmiş ve Eskişehir için sürdürülebilir bir kalkınma modeli tasarlanmıştır.

Cumhuriyetimizin 100. yılında daha güzel ve güçlü bir kent için, Hayaller Eskişehir.

Ana Temalar

Hayaller Eskişehir Zirvesi'nde ele alınan ve ortaya konulan fikirler Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı oluşturan hedefler dikkate alınarak ve bunlara ilaveler de yapılarak 21 başlıkta toplanmıştır. Bu ana başlıklar aşağıdaki görselde paylaşılmıştır. Zirveye katılan olan sivil toplum kuruluşları, bu başlıkların altında yer alan herhangi bir alanda fikir ve proje önerisinde bulunabilmiştir.

Hayaller Eskişehir Zirvesi dahilinde yapılan sunumların odağı sürdürülebilir kalkınma ve yeni nesil kentleşme olmuştur. Katılımcıların özellikle bu alanlara konsantre olmaları beklenmiştir. Kaynakları etkili bir şekilde kullanarak günümüz ihtiyaçlarını karşılamaya çalışırken, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını da göz önünde bulunduran bir yaklaşım sergilenmiştir. Bu yaklaşım insanların yaşam standartlarını yükseltirken doğal kaynakların ve çevrenin korunmasıyla bir denge sağlamayı hedeflemektedir. Ana başlıklar altında ele alınan alt temalar ise maddeler halinde aşağıda sunulmuştur.

- İstihdam ve Gelir Fırsatları
- Gelir Dağılımında Adalet
- Sosyal Güvenlik ve Koruma
- Kırsal Kalkınma
- Sosyal Hizmetler

- Tarımsal Üretim
- Gıda Güvenliği ve Erişimi
- Beslenme ve Sağlık
- İklim Değişikliği ve Doğal Afetlere Adaptasyon
- Sosyal Yardım ve Destek Programları

- Ruhsal ve Duygusal Sağlık
- Zararlı Alışkanlıklardan Kaçınma
- Stres Yönetimi
- Spor ve Egzersiz
- Kültür, Sanat ve Sosyal Hayat

- Teknik Eğitim ve Meslek Edindirme
- Hayat Boyu Öğrenme
- Akademik Beceriler
- Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Yaratıcılık
- Genç Girişimcilik

- Pozitif Kadın Ayrımcılığı
- Yasal ve Kurumsal Düzenlemeler
- Siyasi Katılım ve Temsil
- Kadın Girişimcilik
- Toplum ve Aile

- Su Kaynaklarının Korunması ve Sürdürülebilirlik
- Sıhhi Altyapı
- Temiz Su Kaynakları
- Hijyen ve Sağlık
- Gıda Sanitasyonu ve Beslenme

- Yenilenebilir Enerji Kaynakları
- Enerji Verimliliği
- Enerji Erişimi ve Kapsayıcılık
- Sürdürülebilir Ulaşım
- Sürdürülebilir Enerji Politikaları

- Sürdürülebilir Ekonomik Büyüme
- İş Olanakları ve İstihdam
- Gelir ve Servet Eşitsizliği
- Eğitim ve Beceri Geliştirme
- Çalışma Koşulları ve İş Güvencesi

- Sanayi ve Üretim
- Tasarım, Yenilik, Ar-Ge ve Teknoloji
- Dijital ve Yeşil Dönüşüm
- Eskişehir TeknoVadi
- İhtisas OSB'ler, Serbest Bölgeler ve Teşvikler

- Etnik ve Kültürel Eşitsizlik
- Engellilik Eşitsizliği
- Eğitim Eşitsizliği
- Cinsiyet Eşitliği
- Bölgesel Kalkınmışlık, Gelir ve Servet Eşitsizliği

- Sürdürülebilir Kentleşme
- Şehir Planlaması ve Yönetimi
- Çevresel Sürdürülebilirlik
- Sosyal Kapsayıcılık ve Eşitlik
- Ulaşım ve Altyapı

- Kaynak Verimliliği
- Sürdürülebilir Üretim Yöntemleri
- Yeşil Üretim ve Etiketleme
- Atık Yönetimi ve Dönüşüm
- Tüketim Bilinci ve Farkındalık

- İklim Uyum Çalışmaları
- Sera Gazı Azaltımı
- Temiz Üretim
- Yeşil Altyapı ve Kentler
- Enerji Dönüşümü

- Temiz Su Erişimi
- Su Kirliliği Kontrolü
- Sürdürülebilir Su Kaynakları Yönetimi
- Ekosistem Koruma
- İklim Değişikliği ve Su Ayak izi Azaltımı

- Tarım ve Sürdürülebilir Gıda Üretimi
- Biyolojik Çeşitlilik
- Orman Yönetimi
- Doğal Alanların Korunması
- Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi

- Hukukun Üstünlüğü
- İnsan Hakları
- Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik
- Sürdürülebilir Kalkınma ve Kurumsal Yönetişim
- Barış ve Uzlaşma

- Küresel İşbirliği ve Ortaklık
- Finansman ve Yatırım Ortaklıkları
- Teknoloji Transferi ve Kapasite Geliştirme
- Veri ve Bilgi Paylaşımı
- Uluslararası Ortaklık Ağları ve İşbirliği Platformları

- Doğal ve Kültürel Kaynakların Korunması
- Biyolojik Çeşitliliğin Korunması
- Yerel Ekonomiye Destek
- Kültürel Mirasın Sürdürülmesi
- Eğitim Programları ve Rehberlik Hizmetleri

- Sürdürülebilir Altyapı ve Kent/İmar Planlaması
- Yaşanabilirlik, Güvenlik ve Göç
- Yeşil ve Açık Alanlar
- Kentsel Dönüşüm
- Akıllı Şehir Teknolojileri

- Altyapı ve Tesisler
- Finansal Destek ve Kaynaklar
- Stratejik Planlama ve Hedef Belirleme
- Yetenekli ve Nitelikli Sporcu Yetiştirme
- Profesyonel Yönetim ve Teknik Kadro

- Yerel Ekonomik Kalkınma
- Uzun Vadeli İlişkiler ve İş birlikleri
- Yerel ve Küresel İş Ağları
- Etik ve Adil Ticaret
- Uluslararasılaşma

Sunum Kriterleri

Sivil toplum kuruluşları Zirve'de yaptıkları sunumları aşağıdaki kriterleri dikkate alarak hazırlamışlardır.

- Zirve'de belirlenen temalardan bir ya da birden fazlası için öneride bulunulabilir.
- Sunumlar ortak bir şablon üzerine hazırlanacaktır. Sunum şablonu katılımcılarla paylaşılacaktır.
- Her bir sunum en fazla 20 slayt ve 20 dakikayı aşmayacak şekilde hazırlanacaktır.
- Sunumlarda sadece konuya uygun görsel ve videolara yer verilebilecektir.
- Sunumlarda siyasi içerik olmayacak ve Eskişehir için düşünülmüş somut proje önerileri sunulabilecektir.
- Sunumlar birden fazla kişi tarafından paylaşımlı şekilde yapılabilecektir.
- Sunumlar kontrol amacıyla etkinlikten en geç 2 gün önce teslim edilecektir.
- Sunumlar herhangi bir kişi ya da jüri tarafından değerlendirilmeyecek ya da puanlanmayacaktır. Katılımcılar için şeffaf, özgür ve açık bir düşünce paylaşım platformu oluşturulacaktır.

Gerçekleşen Etkinlik Takvimi

1. Hayaller Eskişehir kılavuz dokümanının hazırlanması (14 Temmuz 2023)
2. Hayaller Eskişehir Yönlendirme Kurulu ilk toplantısının yapılması (15 Temmuz 2023)
3. Yönlendirme Kurulu tarafından etkinlik paydaşı olacak kurumlarla temasa geçilmesi ve bilgilendirme yapılması (16 – 28 Temmuz 2023)
4. Proje ortakları ve paydaşlarının katılacağı Hayaller Eskişehir Lansman Toplantısı'nın gerçekleştirilmesi (1 Ağustos 2023)
5. Belirlenen tematik alanlarla ilgili proje başlıklarının paydaşlar tarafından Yönlendirme Kurulu'na sunulması (2 – 14 Ağustos 2023)
6. Ulaşan proje başlıklarının Yönlendirme Kurulu tarafından değerlendirilmesi (15 Ağustos 2023)
7. Proje sahiplerinden detaylı proje sunumlarının alınması (16 Ağustos – 12 Eylül 2023)
8. Ulaşan proje sunumlarının Yönlendirme Kurulu tarafından değerlendirilmesi ve tüm projelerin uygun oturumlara yerleştirilmesi. (13 – 14 Eylül 2023)
9. Hayaller Eskişehir Zirvesi'nin yapılması (15 Eylül 2023)
10. Etkinlik Sonuç Raporu'nun hazırlanması ve kamuoyu ile paylaşılması (17 – 30 Eylül 2023)

Etkinlik Programı

Etkinlikte 12 farklı kurum tarafından toplamda 14 proje sunumu yapılmıştır. Projeler sürdürülebilirlik, kentleşme, girişimcilik, yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, yeşil dönüşüm, eğitim ve alt yapı gibi alanlarda yoğunlaşmıştır. Gerçekleştirilen program ve proje sunumlarına ait detaylar ekte paylaşılmıştır.

Etkinlikte sunulan proje başlıkları aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

1. EBB Gençlik Merkezi / Kentime Değer
2. JCI Eskişehir / Sürdürülebilir Gençlik Köyü
3. Elektrik Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi / Enerjini Güneşe Bağla
4. Eskişehir Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası / STRES-SİZ
5. Genç MÜSiAD / Geleceği Şekillendir! / Fırsat Okulu
6. TOBB Eskişehir GGK / Sürdürülebilir Mahalle Konsepti
7. TOBB Eskişehir GGK / Girişimcilik Merkezi
8. Mimarlar Odası Eskişehir Şubesi / Yeni Nesil Kentleşme
9. ESTÜ Çevre ve Sürdürülebilirlik Kulübü / Ağaç Yaşken Eğilir
10. ESTÜ Çevre ve Sürdürülebilirlik Kulübü / Doğru Tercih
11. Tepebaşı Belediyesi Gençlik Merkezleri / Eskişehir Gençlik Panayırı
12. AIESEC Eskişehir / Yeşil Liderler
13. Makina Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi / Erişilebilir Enerji
14. ESGİAD / Eskişehir Bor Platformu

Hayaller Eskişehir Zirvesi, “Sürdürülebilir bir Eskişehir için” yaklaşımı doğrultusunda, kentimizde dinamik bir şekilde çalışmalarda bulunan sivil toplum kuruluşlarının katılım ve katkılarıyla hayata geçirilmiştir. Etkinlik boyunca Eskişehir’e dair kurulan hayaller, sunulan fikir ve projelerin bir sonuç raporunda

toplanması, bu raporun ilgili tüm kurumlarla paylaşılması ve bu yolla söz konusu kurumların da Eskişehir için kurulan hayallere dahil edilmesi hedeflenmiştir.

Bu etkinlik ve rapor, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına uygun bir şekilde kentleşme süreçlerini incelemek ve geliştirmek amacıyla hazırlanmıştır. Kentleşme, hızla artan bir nüfus ve çevresel zorluklarla karşı karşıya olduğumuz bir dönemde büyük önem arz etmektedir. Bu raporun sonuçları ve ekte paylaşılan proje sunumları, sürdürülebilir kentleşme hedeflerine ulaşma yolunda önemli bilgiler ve öneriler sunmaktadır.

Hayaller Eskişehir Zirvesi kapsamında sunulan projeler ve yapılan tartışmalar neticesinde elde edilen ana bulguları aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Uygunluk: Şehrimizdeki kentleşme süreçleri, genel hatlarıyla Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına uygunluk göstermektedir. Ancak, bazı alanlarda daha fazla çaba ve iyileştirme gerekmektedir. Bu alanların başında; sürdürülebilir enerji, ulaşım, altyapı, barınma ve trafik gelmektedir.

Yeşil Altyapı ve Çevresel Koruma: Kentin yeşil altyapısının geliştirilmesi ve çevresel koruma önlemlerinin artırılması, sürdürülebilirlik açısından kritik bir adımdır. Yeşil kent yaklaşımı, parklardaki çimlerin ötesine geçmeli, peyzajdan ziyade ağaçlandırma çabaları artırılmalıdır.

Toplumsal Katılım ve Bilinçlenme: Toplumun kentleşme süreçlerine daha fazla katılımı ve bilinçlenmesi için çabaların artırılması gerekmektedir. Bu, daha adil ve kapsayıcı bir kentleşme sağlayacaktır.

Çevresel Sürdürülebilirlik: Kentimizin yeşil altyapısı güçlendirilmeli ve doğal kaynakların korunmasına yönelik politikalar geliştirilmelidir. Özellikle su tüketiminin kontrol altına alınması ve başta yağmur suyu olmak üzere alternatif kaynakların kentte ve konutlarda kullanılabilir hale getirilmesi önem taşımaktadır.

Ulaşılabilirlik ve Toplumsal Katılım: Şehir planlaması süreçlerinde toplumsal katılım artırmalı ve herkesin ulaşılabilir, güvenli ve sürdürülebilir ulaşım imkanlarına sahip olduğundan emin olunmalıdır.

Eğitim ve Farkındalık: Sürdürülebilirlik konularında eğitim ve farkındalık kampanyaları teşvik edilmelidir. Toplumun bu konularda daha fazla bilinçlenmesi, uzun vadeli başarı için önem taşımaktadır. Sürdürülebilirlik algısı toplumda bir kültür ve yaşayış şekli olarak yerleştirilmelidir.

İşbirliği ve Finansman: Kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini artırmalı ve sürdürülebilir kentleşme projelerini finanse etmek için kaynaklar sağlanmalıdır. Özellikle yenilenebilir enerji kaynakları kullanımının hane halkına kadar indirilmesi ve bunun desteklenmesi önemlidir.

Sürdürülebilir bir kent hem mevcut hem de gelecek nesiller için yaşanabilir, ekolojik olarak dengeli, ekonomik olarak kalkınmış ve toplumsal açıdan adil bir yer olmalıdır. Sürdürülebilir bir kentin temel özellikleri şöyle özetlenmiştir.

Çevresel Sürdürülebilirlik:

- ✓ Temiz hava, su ve toprak kalitesinin korunduğu bir çevre
- ✓ Doğal habitatlar ve biyoçeşitlilik
- ✓ Düşük karbon salımı ve enerji verimliliği

Ekonomik Sürdürülebilirlik:

- ✓ İstihdam olanakları sağlayan çeşitli ekonomik sektörler
- ✓ Mikro işletmeler ve genç girişimciler
- ✓ Sosyal girişimcilik ve yenilikçilik

Toplumsal Sürdürülebilirlik:

- ✓ Eğitim, sağlık ve diğer temel hizmetlere erişim hakkı
- ✓ Toplumsal eşitsizliklerin azaltılması ve tüm kesimlere fırsat eşitliği
- ✓ Toplumsal ve demokratik süreçlere aktif katılım

Ulaşım ve Altyapı:

- ✓ Sürdürülebilir ulaşım seçenekleri (toplu taşıma, bisiklet yolları vb.)
- ✓ Altyapının dayanıklı ve geleceğe yönelik olması
- ✓ Şehrin sadece birkaç merkezli olmaması ve geniş alana yayılması

Yeşil Alanlar ve Kamusal Mekanlar:

- ✓ Kamusal parklar, yeşil alanlar ve doğal rezervlerin korunması ve artırılması

- ✓ Kent içinde estetik ve rahatlatıcı mekanların bulunması
- ✓ Yeşil alanlarında daha çok ağaçlandırma çalışmalarıyla sağlanması

Afet Hazırlığı ve Dayanıklılık:

- ✓ Doğal afetlere karşı hazırlıklı olunması
- ✓ Sürdürülebilir kent tasarımı ile afet dayanıklılığının artırılması
- ✓ Alternatif konut alanları yaratılarak afet riskinin azaltılması

Sürdürülebilir Konut ve Yerleşimler:

- ✓ Enerji verimli ve çevre dostu konutların teşviki
- ✓ Çeşitli gelir gruplarına uygun konut seçeneklerinin sunulması
- ✓ Kentleşmenin şehrin geniş alanlarına yayılması

Atık Yönetimi ve Geri Dönüşüm:

- ✓ Atık üretiminin azaltılması ve geri dönüşümün teşvik edilmesi
- ✓ Atık su arıtma ve atık yönetimi sistemlerinin etkin çalışması
- ✓ Atıkların geri kazanımının ve tekrar kullanımının sağlanması

Eğitim ve Farkındalık:

- ✓ Sürdürülebilirlik konularında toplumun eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi
- ✓ Sürdürülebilir yaşam tarzlarının teşvik edilmesi
- ✓ Eğitilen insan kaynağının şehirde kalmasının sağlanması

Kültürel ve Tarihi Değerlerin Korunması:

- ✓ Kentin kültürel ve tarihi mirasının korunması
- ✓ Sürdürülebilir turizm faaliyetlerinin teşviki
- ✓ Turizm alanında bir tanıtım seferberliğinin başlatılması

Sürdürülebilir bir kent, bu faktörleri dikkate alarak, çevresel, ekonomik ve sosyal açıdan dengeli bir şekilde büyüeyebilen, toplumsal refahı arttırabilen ve gelecek nesillere yaşanabilir bir çevre bırakabilen yerdir. Sürdürülebilir kentleşme; yerel halk, yerel yönetimler, iş dünyası ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliği ile mümkün olabilir ve uzun vadeli planlama ve kararlılık gerektirmektedir.

Zirve boyunca yapılan sunumlar ve sorunlara ilişkin çözüm önerileri temelde trafik dostu şehirleşme, yeşil enerji ve altyapı alanlarına odaklanmıştır. Bu başlıklar altında sürdürülebilir kentleşmenin temel taşlarıdır ve bu faktörler bir araya geldiğinde, şehirlerin ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan daha sürdürülebilir ve yaşanabilir hale gelmesine katkı sağlamaktadır. Trafik dostu şehirleşme, yeşil enerji ve altyapı gibi faktörler sürdürülebilir kentleşmeye olumlu etkilerde bulunur ve bu etkileri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür.

Ekonomik Etkiler:

- ✓ İstihdam Olanakları: Yeşil enerji sektörü ve altyapı projeleri, yeni istihdam fırsatları yaratır. Bu, ekonomik büyümeyi destekler ve yerel topluluklara refah düzeyinde katkı sağlar.
- ✓ Ulaşım Maliyetlerinin Azalması: Trafik dostu şehirleşme, bireylerin toplu taşıma, elektrikli araçlar veya bisiklet gibi daha ucuz ulaşım seçeneklerini tercih etmelerini teşvik eder, böylece ulaşım maliyetlerini azaltır.
- ✓ Enerji Tasarrufu: Yeşil enerji kaynaklarının kullanılması, enerji maliyetlerini azaltabilir ve enerji arzının daha sürdürülebilir ve kararlı hale gelmesine yardımcı olur.

Sosyal Etkiler:

- ✓ Daha Sağlıklı Topluluklar: Trafik dostu şehirleşme, insanların daha fazla yürüme ve spor yapma fırsatına sahip olmalarını teşvik eder, bu da daha sağlıklı yaşam tarzlarının oluşmasına imkan yaratır.
- ✓ Erişilebilirlik: Altyapı yatırımları ve trafik düzenlemeleri, engellilere ve dezavantajlı topluluklara erişilebilirlik sağlayarak sosyal dahil olmayı artırır.
- ✓ Topluluk Bağları: Yaya dostu sokaklar ve alternatifli toplu taşıma seçenekleri, insanların bir araya gelmesini ve topluluk bağlarını güçlendirmeyi teşvik eder. İnsanların özellikle ev ve iş arasındaki ulaşım süresinin kısalması motivasyonu ve hayat kalitesini yükseltir.

Çevresel Etkiler:

- ✓ Düşük Karbon Emisyonları: Trafik dostu şehirleşme, toplu taşıma ve bisiklet yolları gibi çevre dostu ulaşım seçeneklerini teşvik ederek, bireysel araç

kullanımını azaltır. Bu, hava kirliliğini ve sera gazı emisyonlarını düşürmeye yardımcı olur.

- ✓ Yeşil Enerji Kaynakları: Yeşil enerji kullanımı, fosil yakıtların yerine geçtiğinde enerji üretiminin çevresel etkilerini azaltır. Daha temiz enerji kaynakları, hava ve su kirliliği ile doğal kaynakların tahribatını en aza indirir.
- ✓ Doğal Alanların Korunması: Trafik sıklığı ve plansız altyapı projeleri, doğal alanların tahrip edilmesine yol açabilir. Ancak akıllı ve trafik dostu şehirleşme, yeşil alanları ve biyoçeşitliliği korumak için daha az araç trafiği ve daha iyi planlanmış altyapıyı teşvik eder.

Bu önlemler hem mevcut nesillerin hem de gelecek nesillerin refahını ve çevresel sağlığını korumaya yardımcı olmaktadır. Etkinlik boyunca sunulan öneriler, şehrimizin daha sürdürülebilir ve yaşanabilir bir geleceğe doğru ilerlemesine yardımcı olacaktır. Ancak, bu sürecin başarılı olabilmesi için tüm paydaşların işbirliği yapması ve kararlılıkla hareket etmesi gerekmektedir.

Sürdürülebilir kentleşme, uzun vadeli hedefler gerektiren bir süreçtir. Bu yolculukta, sürdürülebilir kalkınma amaçlarına uygunluk sağlamak için sürekli çaba göstermeli ve ilerlemeyi düzenli olarak izlemeliyiz.

Bu raporun hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ederiz. Kentimizin sürdürülebilir bir geleceğe doğru ilerlemesine katkıda bulunmaktan gurur duyuyoruz.

EK.

- **Zirve'de Paylaşılan Proje Sunumları**

ESKİŞEHİR
SANAYİ
ODASI

**HAYALLER
ESKİŞEHİR
ZİRVESİ**

